

Література

- [1] Закон України "Про фізичну культуру і спорт".
[2] Белов Р.А. Самостоятельные занятия студентов физической культурой. – К., 1988.
[3] Ільницький В.І., Ясінський Є.А. Фізичне виховання у середніх навчальних закладах. – Тернопіль, 2000.
[4] Мурза В.П. Фізичні вправи і здоров'я. – К., 1991.

Physical culture and sports in work and rest mode

Sokol O.V. Art. teacher, associate professor of the National Academy of Sciences, Department of Physical Education and Sports, Admiral Makarov National Shipbuilding University, Mykolaiv, Ukraine olgavs697@gmail.com

Abstract: Preservation and strengthening of health, improvement of adaptation capabilities of the students' organism during the period of study at a university is an important component of higher education, since it is during this period that the foundation of success and longevity of the future professional activity of young specialists is laid. [1]

Keywords: physical education, work capacity, modes of work and rest, student.

УДК 796:378.4

ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВУЗІ

Сокол О.В.

Ст. викладач кафедри фізичного виховання та спорту

доцент НУК

Колоскова І.В.

викладач

кафедри фізичного виховання та спорту

Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Миколаїв, Україна

olgavs697@gmail.com

Анотація: Підвищена увага до системи вищої освіти в Україні неодмінно призведе і до змін в організації та проведенні всього комплексу занять із фізичного виховання, які є однією із складових загального розвитку та становлення особистості.

Ключові слова: Фізичне виховання, дисципліна у вищих навчальних закладах.

Фізичне виховання в системі освіти здійснюється у відповідності до Законів України «Про освіту», «Про фізичну культуру та спорт» у всіх навчальних закладах і є важливим компонентом виховання студентської молоді, формування у них фізичного, морального та психічного здоров'я, подальшого удосконалення підготовки до активного життя та професійної діяльності [3].

Постановка проблеми та актуальність її дослідження. Однією з умов всебічного розвитку особистості є її фізична підготовленість як результат фізичного виховання, заняття спортом, формування особистості, яка поєднує у собі духовне багатство, моральну чистоту та фізичну досконалість.

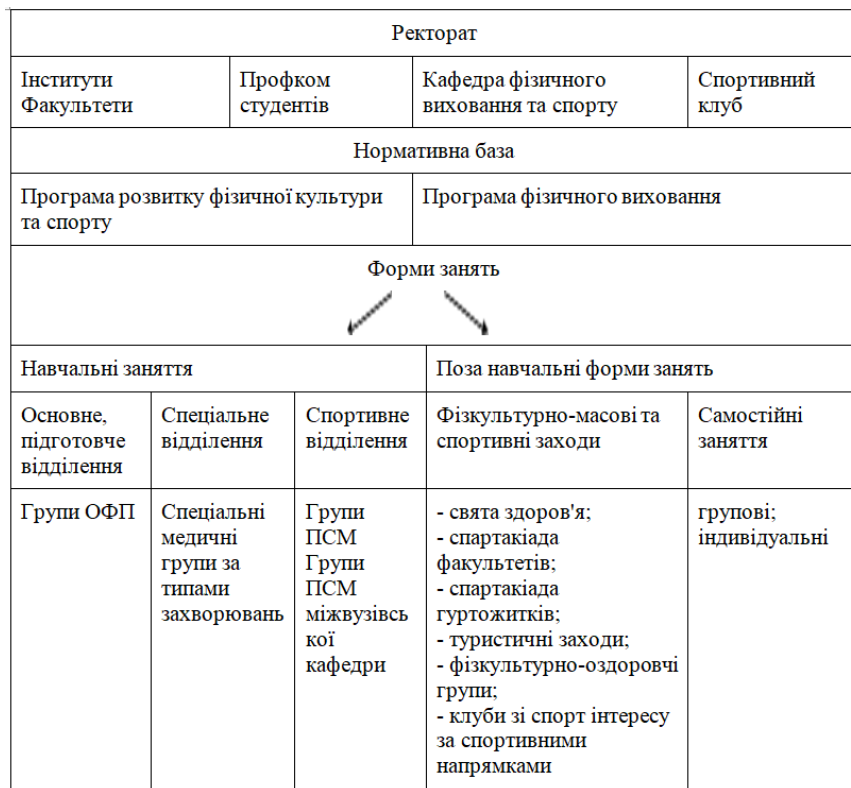
Мета, завдання та методи дослідження. Мета статті полягає в тому, щоб проаналізувати ситуацію у викладанні вузівської дисципліни «Фізичне виховання», обґрунтувати вимоги щодо змісту її модернізації в умовах сучасної України.

Фізична культура представлено у вищих навчальних закладах як навчальну дисципліну. Будучи складовою загальної культури та професійної підготовки студента, фізична культура є одним із предметів гуманітарного циклу дисциплін.

У вищому навчальному закладі загальне керівництво фізичним вихованням та спортивно-масовою роботою серед студентів, а також організація спостережень за станом їхнього здоров'я покладено на ректора, а конкретне їхнє проведення здійснюється адміністративними підрозділами та громадськими організаціями вузу [1].

Безпосередню відповідальність за постановку та проведення навчально-виховного процесу з фізичного виховання студентів, відповідно до навчального плану та державної програми, покладено на кафедру фізичного виховання вузу. Масова оздоровча, фізкультурна та спортивна робота проводиться спортивним клубом спільно з кафедрою та громадськими організаціями.

Медичне обстеження та спостереження за станом здоров'я студентів протягом навчального року здійснюється поліклінікою або медпунктом вузу.

Мал. 1 Система фізичного виховання у вузі.

Як показано на малюнку 1, загальне керівництво процесом фізичного виховання студентів здійснює ректорат. Безпосередньо навчальний процес у різних його формах організовує та проводить кафедра фізичного виховання та спорту. Також кафедра, у тісній взаємодії зі спортивним клубом, інститутами, факультетами та профкомом студентів, організовує та проводить поза навчальні форми занять фізичною культурою

Фізична культура виконує такі соціальні функції:

- перетворювально-творчу – забезпечує необхідний рівень фізичного розвитку, підготовленості та вдосконалення особистості, зміцнення здоров'я, підготовку до професійної діяльності;

- інтегрально-організаційну – можливість об'єднання молоді у колективи, команди, клуби, організації, спілки для участі у спільній фізкультурно-спортивній діяльності;

- проектно-творчу – можливість участі у фізкультурно-спортивній діяльності, у процесі якої створюються моделі професійно-особистісного розвитку людини, стимулюються її творчі здібності, здійснюються процеси самопізнання, самоствердження, саморозвитку, забезпечується розвиток індивідуальних здібностей;

- проектно-прогностичну – розширює ерудицію студентів у сфері фізичної культури, спонукає активно використовувати знання у фізкультурно-спортивній діяльності та співвідносити цю діяльність з професійною діяльністю;

- ціннісно-орієнтаційну – формує професійні та особистісно-ціннісні орієнтації, які забезпечують професійний саморозвиток та особистісне самовдосконалення;

- оунікативно-регулятивну – формує процес культурної поведінки, спілкування, взаємодії учасників фізкультурно-спортивної діяльності, відволікання від шкідливих звичок;

- соціалізації – дозволяє включити індивід у систему громадських відносин із набуття ним соціокультурного досвіду та формування соціально цінних якостей [3,4].

Організація навчальних відділень проводиться на початку навчального року та починається з аналізу стану здоров'я, фізичного розвитку та фізичної підготовленості студентів, їхньої спортивної кваліфікації та фізкультурних інтересів.

Навчальні заняття є основною формою фізичного виховання та плануються у навчальних планах з усіх спеціальностей; проведення їх забезпечується викладачами кафедри фізичного виховання.

Навчально-виховна робота у всіх навчальних розділах проводиться відповідно до науково-методичних засад системи фізичного виховання.

Фізичне виховання у вузі проводиться на 1 та 2 курсах навчання студентів та здійснюється у наступних формах:

- навчальні заняття, передбачені навчальним планом вузу;

- самостійні заняття студентів у поза навчальний час за завданням викладачів у секціях (групах) студентського спортивного клубу чи колективу фізичної культури;

- фізичні вправи в режимі дня: гігієнічна гімнастика, виробнича гімнастика та ін.;

- масові, оздоровчі, фізкультурно-спортивні заходи, що проводяться у вільний від навчальних занять час.

Для дослідження динаміки фізичної підготовленості студентів програмою передбачено виконання ними контрольних вправ та нормативів: первинно – протягом першого місяця занять на I курсі та повторно – наприкінці навчального року перед початком весняної екзаменаційної сесії.

Обов'язковим є виконання контрольних вправ - нормативів, що визначають розвиток основних фізичних якостей - підтягування на перекладині (чол.); згинання та розгинання рук в упорі лежачи на гімнастичній лаві (жін.); біг 100 м; стрибок у довжину з місця.

Висновки:

Завдання фізичного виховання студентів вирішуються різними формами організації навчальних та поза навчальних занять, які у вузі представлені у системі, мають спільні завдання, взаємопов'язані між собою та взаємно послідовні.

У статті ми обговорили тему необхідного для країни вузівського «Фізичного виховання». Дисципліна потребує глибокого реформування, що дозволяє сподіватися, що вже найближчим часом ми зможемо досягти нового підходу до занять фізичним вихованням у вузах.

Література

[1].Дюперрон Г. А. Методика урока физического воспитания / Г. А. Дюперрон. – Л. : Время, 1929. - 267 с.

[2]. Дюперрон Г. А. Теория физической культуры : Систематика. Элементы физической культуры. Основные гуманистические системы. Ритмопластические системы. Спортивные игры. Эклектические системы. – 2-е изд., доп. / Г. А. Дюперрон. – Л. : Время, 1927.- 374 с.

[3]. Закон України „Про фізичну культуру і спорт”. – Офіц. вид. - Відомості Верховної Ради. – К., 1994.

[4]. Чернігівська С. А. Інноваційна технологія непрофесійної фізкультурної освіти студентів, звільнених від практичних занять з «Фізичного виховання» : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.. наук з фіз. вих. і спорту : спец. 24.00.02 «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення» / С. А. Чернігівська. – Дніпропетровськ, 2012. – 20 с.

Basics of organization of physical education in the university

Sokol O.V., Art. teacher of the department of physical education and sports
docent of NUK

Koloskova I.V., Teacher, Department of Physical Education and Sports
National Shipbuilding University named after
Admiral Makarov, Mykolaiv, Ukraine
olgavs697@gmail.com

Abstract: Increased attention to the system of higher education in Ukraine will certainly lead to changes in the organization and conduct of the entire complex of physical education classes, which are one of the components of general development and personality formation.

Keywords: Physical education, discipline in higher educational institutions.

УДК 378(477)

ГУМАНІТАРНА СКЛАДОВА ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ: ЗНАЧЕННЯ ТА НЕОБХІДНІСТЬ

Сонечко О.С.

*Викладач кафедри психології, філософії та соціально-гуманітарних дисциплін
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна
sonechkoolga@gmail.com*

Анотація. У статті розглянуте значення соціально-гуманітарного компоненту вищої освіти. Особлива увага надається можливостям отримання необхідної інформації в умовах сьогодення.

Ключові слова: вища освіта, соціальні орієнтації, соціальні питання, виховання.

Протягом останніх декількох років освітні процеси зазнали значних змін у майже всесвітньому масштабі. Початок пандемії COVID-19, вимушена тривала ізоляція великої кількості людей (як учнів, студентів, так і викладачів), відмова від безпосереднього спілкування, відсутність можливості протягом якогось часу проводити заняття у звичайному, класичному форматі – всі ці чинники призвели до того, що система освіти (особливо, вищої освіти) стала вимагати нових підходів та засобів розв’язання проблем, що накопичилися. Викладачі та студенти починають більш активно користуватися новими технологіями зв’язку та взаємодіяти не тільки безпосередньо в навчальних корпусах та аудиторіях, але й активно беруть участь у різноманітних вебінарах, онлайн-семінарах, конференціях, онлайн-зустрічах тощо.

В цій загальноосвітній ситуації Україна не стала виключенням, адже, на перший погляд, мала ті ж самі проблеми та необхідність шукати шляхи їх вирішення. Але, потрібно нагадати та мати на увазі наступне, а саме: починаючи з 2014 року – нападу на Схід та окупацію